

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 081 «Право» (освітня програма «Право») на основі диплому за ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр» – К.: ТНУ імені В.І. Вернадського, 2021.

Укладачі:

В.Ю. Швачка – к.ю.н., доцент, завідувач кафедри публічного та приватного права

І.В. Сингаївська – к.ю.н., доцент кафедри публічного та приватного права

С.В. Губарев – к.ю.н, старший викладач кафедри публічного та приватного права

Рецензенти:

Ю.В. Скакун – к.ю.н, доцент, Перший проректор

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, протокол № __ від «__» _____ 2021 р.

ЗМІСТ

I. Загальні положення	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	5
III. Перелік питань з окремих дисциплін для підготовки до вступних випробувань.....	6
VI.Список літературидляпідготовки до вступних випробувань.....	12

I. Загальні положення

Мета вступного випробування полягає у визначенні рівня знань вступників з фундаментальних та галузевих юридичних наук та дисциплін, з'ясуванні їх спроможності самостійно працювати за юридичною спеціальністю відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики молодшого спеціаліста з права. Вступний іспит має комплексний характер та орієнтований на виявлення знань, умінь і навичок вступників як фахівців рівня професійної підготовки «молодшого спеціаліста».

Вимоги до здібностей і рівня підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра за навчальним планом, абітурієнти повинні мати освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за юридичною спеціальністю та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками з фундаментальних та галузевих правових наук. До складання вступного випробування допускаються особи, які отримали освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, здобули знання із загальних гуманітарних, фундаментальних та профільних юридичних наук і дисциплін відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодших спеціалістів за спеціальністю «Правознавство».

Характеристика змісту програми. Програма вступного випробування має комплексний характер та складається із таких розділів професійних знань:

- Загальна теорія держави і права.
- Конституційне право України.
- Цивільне право України.
- Кримінальне право України.

II. Організаційно-методичні рекомендації

Вступне випробування передбачає перевірку знань, умінь та навичок з професійно-орієнтованих дисциплін

На виконання тесту відведено 120 хвилин.

Екзаменаційний білет містить 50 тестових завдань, які охоплюють всі дисципліни, що винесені на вступне випробування.

Оцінка за вступне випробування виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання. Зокрема, алгоритм оцінювання має форму: $50 * 4 = 200$ балів.

У загальному підсумку оцінку «відмінно» одержує абітурієнт, який отримує від 180 до 200 балів; «добре» - від 140 до 179 балів; «задовільно» - від 100 до 139 балів, ті, хто отримав оцінку нижчу за 100 балів - отримує оцінку «незадовільно».

При цьому використовуються наступні критерії оцінювання знань вступників:

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 100 балів	Абітурієнт не володіє основними знаннями екзаменаційних дисциплін, не знає фактичного матеріалу.
	Абітурієнт виявляє дуже слабе володіння основними знаннями екзаменаційних дисциплін, не знає фактичного матеріалу. Не володіє понятійно-термінологічним апаратом основних професійно-орієнтованих дисциплін.
	Абітурієнт виявляє слабе володіння основними знаннями з екзаменаційних дисциплін, не володіє понятійно-термінологічним апаратом основних професійно-орієнтованих дисциплін. Зміст дисципліни не засвоєний.
2. Середній 100-139 балів	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабка орієнтується в особливостях окремих видів правовідносин. Має деякі знання та практичні навички роботи в юридичній сфері.
	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабка орієнтується в особливостях окремих видів правовідносин. Має деякі знання та практичні навички роботи в юридичній сфері та середні професійні дані. Відповідь на запитання недостатньо обґрунтована.

	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, допускає неточності у виконанні практичних завдань. Має посередні професійні навички щодо роботи в юридичній сфері, деяку схильність до професійного спілкування. Відповідь неповна. Відсутній логічний зв'язок між деякими положеннями.
3. Достатній 140-179 балів	Абітурієнт володіє практичними навичками, але допускає неточності в теоретичних знаннях та виконанні практичних завдань. Має професійні дані для роботи в юридичній сфері. Застосовує раціональні прийоми.
	Абітурієнт володіє практичними навичками, але допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для роботи в юридичній сфері. Виявляє методичність, застосовує раціональні прийоми.
	Абітурієнт добре володіє практичними навичками, але допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для роботи в юридичній сфері. Виявляє методичність, в достатній мірі застосовує раціональні прийоми. Відповідь повна, але логічне обґрунтування непослідовне.
4. Високий 180-200 балів	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками з екзаменаційних дисциплін, має достатні професійні дані для роботи в юридичній сфері. Виявляє методичність, достатньо вміло застосовує раціональні прийоми юриспруденції.
	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками з екзаменаційних дисциплін, має достатні професійні дані для роботи в юридичній сфері. Виявляє методичну досконалість, вміло застосовує раціональні прийоми юриспруденції.
	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками з екзаменаційних дисциплін, має професійні дані для роботи в юридичній сфері. Виявляє методичну досконалість, вміло застосовує раціональні прийоми юриспруденції. Відповідь повна, логічно обґрунтована, правильно використані наукові терміни.

Студенти, які отримали на фаховому випробуванні менше ніж 100 балів, не вважаються тими, хто склав вступне випробування.

III. Перелік питань та список літератури з окремих дисциплін для підготовки до вступних випробувань

1. Загальна теорія держави і права

1. Основні теорії походження держави і права: умови виникнення різних теорій та їх зміст.
2. Поняття держави та її ознаки.
3. Поняття та класифікація функцій держави.
4. Сутність і зміст внутрішніх та зовнішніх функцій держави.
5. Класифікація держав за їхньою формою (форми правління, форми державного устрою, політичні режими), чинники, що зумовлюють різноманітність форм держави.
6. Держави, що існували на території сучасної України, характерні риси їхнього державного устрою.
7. Поняття права, його сутність та ознаки.
8. Право – особливий вид соціальних норм.
9. Співвідношення права і норм моралі.
10. Джерела (форми) права: поняття, види та загальна характеристика.
11. Поняття правовідносин, їхня структура, ознаки та умови виникнення.
12. Поняття законодавства, структура та зміст системи законодавства.
13. Відмінність між правом і законом.
14. Призначення закону, його положення в системі нормативно-правових актів.
15. Конституція, закони і підзаконні акти: їх поняття, суб'єкти прийняття, юридична сила.
16. Суспільні відносини, які регулюються виключно законами України.
17. Мета, сутність і форми систематизації нормативно-правових актів.
18. Поняття правотворчості і законотворчості.
19. Поняття та структурні елементи системи права.
20. Відмінність системи права від правової системи.

21. Поділ права на галузі, правові інститути та правові норми: їх поняття, структура та співвідношення.
22. Загальна характеристика основних галузей права України.
23. Предмет та метод правового регулювання як найсуттєвіша підстава поділу системи права на галузі.
24. Поняття правової держави та її основні ознаки.
25. Сутність правової держави в Україні та зміст основних напрямів її формування.
26. Поняття і види правопорушень.
27. Склад правопорушення.
28. Поняття, функції та види юридичної відповідальності.
29. Підстави виникнення та цілі юридичної відповідальності.

2. Конституційне право України

1. Закріплення державного, народного й національного суверенітету в Декларації про державний суверенітет України.
2. Конституція України — Основний Закон держави: її особливий характер, значення, основні принципи і функції.
3. Конституційна форма правління, державного устрою й політичного режиму України: поняття та характеристика.
4. Державна символіка України та її закріплення у Конституції України.
5. Державна мова України: правове регулювання, засади державної мовної політики, співвідношення державної мови та мов національних меншин.
6. Поняття та принципи громадянства України.
7. Єдність і відмінність понять "людина", "особа", "громадянин".
8. Набуття громадянства України: підстави та порядок.
9. Припинення громадянства України: підстави та порядок.
10. Класифікація і правове закріплення конституційних прав та свобод людини і громадянина.

11. Поняття і види конституційних обов'язків людини та громадянина, правові принципи єдності прав і обов'язків.
12. Поняття та правове закріплення рівноправності громадян.
13. Поняття, правове закріплення і функції міжнародних стандартів у галузі прав людини.
14. Правове регулювання і порядок реалізації права на об'єднання у політичні партії та громадські об'єднання відповідно до законодавства України.
15. Правове регулювання і порядок реалізації права громадян на свободу світогляду та віросповідання.
16. Поняття та форми здійснення народного суверенітету.
17. Поняття та форми реалізації безпосередньої й представницької демократії.
18. Законодавче закріплення поняття референдуму і види референдумів в Україні.
19. Конституційне регулювання проведення референдумів в Україні.
20. Основні положення законодавчих актів України, які регулюють проведення референдумів.
21. Поняття, види, особливості організації та проведення виборів в Україні.
22. Поняття, види виборчих систем та їх застосування в Україні.
23. Поняття, мета і законодавче закріплення конституційного принципу розподілу державної влади.
24. Система органів державної влади за Конституцією України.
25. Правовий статус, повноваження і порядок формування Верховної Ради України.
27. Вибори народних депутатів, статус народних депутатів України.
28. Конституційно-правовий статус та основні повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
29. Президент України, його правовий статус, функції та повноваження.
30. Правовий статус та функції Ради національної безпеки і оборони України.
31. Кабінет Міністрів України: склад, порядок формування, повноваження.

32. Правовий статус, структура і повноваження центральних органів виконавчої влади в Україні.
33. Правовий статус, структура і повноваження місцевих органів виконавчої влади.
34. Поняття, конституційно-правові засади діяльності та принципи місцевого самоврядування в Україні.
35. Організаційно-правові форми, компетенція та повноваження органів місцевого самоврядування в Україні.
36. Поняття та ознаки судової влади в Україні.
37. Правове регулювання вимог щодо суддів України.
38. Конституційно-правове закріплення діяльності, порядок формування, склад та компетенція Конституційного Суду України.
39. Система та функції судів загальної юрисдикції за Конституцією і законодавством України.
40. Поняття, структура і повноваження правоохоронних органів України.
41. Система правоохоронних органів в Україні, їхні завдання.
42. Правовий статус поліції, структура та основні завдання її підрозділів.
43. Правовий статус, завдання та система Служби безпеки України.
44. Прокуратура України, її повноваження за Конституцією України.
45. Місце адвокатури у захисті прав людини.
46. Вимоги щодо адвокатів та види адвокатської діяльності.

3. Цивільне право України

1. Загальна характеристика Цивільного кодексу України: основні положення та внутрішня будова.
2. Правовідносини, які регулюються цивільним правом.
3. Учасники цивільних правовідносин.
4. Поняття, загальна характеристика цивільної правоздатності та цивільної дієздатності фізичних осіб.
5. Види цивільної дієздатності фізичних осіб.

6. Поняття, ознаки, порядок виникнення юридичної особи.
7. Об'єкти цивільних правовідносин.
8. Поняття та ознаки речових прав.
9. Право власності та його захист.
10. Повноваження власників.
11. Види власності.
12. Поняття, об'єкти, суб'єкти та охорона права інтелектуальної власності.
13. Підстави виникнення, зміни і припинення цивільних правовідносин.
14. Поняття правочину та цивільно-правового договору.
15. Види цивільно-правових договорів.
16. Договори про передачу майна у власність.
17. Договори про передачу майна у тимчасове користування.
18. Договори про виконання робіт.
19. Договори про надання послуг.
20. Недоговірні зобов'язання.
21. Поняття та види спадкування.
22. Загальні поняття спадкового права.
23. Спадкування за законом.
24. Спадкування за заповітом.
25. Здійснення права на спадкування та оформлення спадщини.

4. Кримінальне право України

1. Загальна характеристика Кримінального кодексу України та відносин, які ним регулюються.
2. Поняття та ознаки злочину.
3. Склад злочину.
4. Поняття, зміст та види стадій вчинення злочину.
5. Поняття та правові наслідки добровільної відмови від доведення злочину до кінця.
6. Поняття, ознаки та форми співучасті у вчиненні злочину.

7. Види співучасників злочину.
8. Множинність злочинів.
9. Обставини, що виключають злочинність діяння.
10. Правові підстави звільнення від кримінальної відповідальності.
11. Поняття, мета та види кримінальних покарань.
12. Поняття і підстави звільнення від покарання та його відбування.
13. Кримінальна відповідальність неповнолітніх.
14. Особливості покарання неповнолітніх.
15. Особливості інших заходів кримінально-правового характеру.
16. Замах на злочин. Поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки.
17. Види замаху на злочин.
18. Готування до злочину. Його поняття, ознаки та види.
19. Провокація злочину. Співучасть у злочинах із спеціальним суб'єктом.
20. Повторність злочинів, її ознаки.
21. Види повторності злочинів.
22. Необхідна оборона, її підстави та ознаки.
23. Перевищення меж необхідної оборони.
24. Уявна оборона. Відповідальність при уявній обороні.
25. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони.

IV. Список рекомендованої літератури

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (із змінами) - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. (із змінами) - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. (із змінами) - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

4. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. (із змінами)- [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

5. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. (із змінами) - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>

6. Адміністративне право : альбом схем : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; [уклад.: Ю. П. Битяк та ін.]. — 3-тє вид., змін. та допов. — Харків : Право, 2015. — 148 с. : схеми.

7. Господарське право України : Особлива частина : підручник / Г. В. Смолин ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Львів : ЛьвДУВС, 2014. — 591 с. — Бібліогр.: с. 584–589.

8. Господарське право: навч. посіб. /О.М.Вінник. – К.: Правова єдність, 2009.

9. Загальне адміністративне право : підручник / [Гриценко І. С. та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — Київ : Юрінком Інтер, 2015. — 565 с. — Бібліогр. наприкінці гл. та у підрядк. прим.

10. Конституційне право України : навч.-метод. посіб. / А. Р. Крусян ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. конституц. права. — Одеса : Фенікс, 2015. — 134, [3] с. : табл.(. — Серія "Навчально-методичні посібники"). — Бібліогр.: с. 126–137 та у підрядк. прим.

11. Конституційне право України в схемах і таблицях : навч. посіб. для студентів юрид. вузів та ф-тів / Ф. В. Веніславський ; [наук. ред.: В. П. Колісник] ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Право, 2014. — 374 с. : схеми.

12. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В.І.Борисов, В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В.І.Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Х. : Право, 2015. 528 с.

13. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: Навчальний посібник; За заг. ред. М.І. Хавронюка. К.: Ваїте, 2014. 944 с.

14. Крупка Ю.М. Правові основи підприємницької діяльності: навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2008.

15. Теорія держави і права [Електронний ресурс]: підручник / Г.О. Федоренко, Ф.П. Шульженко. – К.: КНЕУ, 2011.

16. Теорія права і держави : підручник / О. Ф. Скакун ; М-во освіти і науки України. — Вид. 4-е, допов. і переробл. — Київ : Правова єдність : Алерта, 2014. — 524 с. : табл.

17. Трудове право України : [підруч. для студентів юрид. спеціальностей вищ. навч. закл.] / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — Харків : ФІНН, 2010. — 751 с. : табл. — Бібліогр. наприкінці глав та у підрядк. прим.

18. Трудове право України: Академічний курс: підруч. / за ред. П.Д.Пилипенка. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007.

19. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Загальна частина : посіб. для підгот. До заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 224 с.

20. Топчій В.В., Дідківська Г.В., Мудряк Т.О. Кримінальне право України. Загальна частина. Навчальний посібник у схемах. Вінниця : Т О В «Т В О Р И», 2019. 344 с.

21. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С.Азаров, В.К.Гришук, А.В.Савченко [та ін.]; за заг. ред. О.М.Джужі, А.В.Савченка, В.В.Чернея. 2-е вид., перероб і допов. Київ: ЮрінкомІнтер, 2018. 1104 с.

22. Ємельянов В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : наук.-практ. посіб. / В. П. Ємельянов. Харків : Право, 2018. 142 с.

23. Губарєв С.В., Міловська Н. Цивільне право України. посібник для підготовки до іспитів. Ліра-К, 2019. 272 с

24. Губарєв С.В., Заїка Ю.О., Лав'як О.О., Тімуш І.С., Цивільне право України :схеми на роз'яснення : навч. посібник / Київ : фоб. Кандиба Т.П. / 2018./ 302с.

25. Цивільне право України посібник для підготовки до іспитів / відповідальний редактор С.В. Губарєв, О.О.Лав'як / Дніпро : Середняк Т.К. 2017./ 206 сторінок

26. Кримінальне право України (загальна частина): збірник задач : практикум / укл. Катеринчук К.В. , Беспаль О.Л. , Мороз І.О.. Київ :Видавництво Ліра-К, 2019. 80с.

27. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : наук.-практ. посіб./ В.П. Ємельянов. – Харків : Право, 2018. – 142с